II

(Muut kuin lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

PÄÄTÖKSET

NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2021/698,

annettu 30 päivänä huhtikuuta 2021,

unionin turvallisuuteen mahdollisesti vaikuttavien unionin avaruusohjelman yhteydessä käyttöön otettujen, toimivien ja käytettyjen järjestelmien ja palvelujen turvallisuudesta sekä päätöksen 2014/496/YUTP kumoamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 28 artiklan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Eurooppalainen maailmanlaajuinen satelliittinavigointijärjestelmä (European Global Navigation Satellite System), jäljempänä 'GNSS', muodostaa erityisesti strategisen ulottuvuutensa, alueellisen ja maailmanlaajuisen kattavuutensa sekä monikäyttöisyytensä vuoksi herkän infrastruktuurin, jonka käyttöönotto ja käyttö voivat vaikuttaa unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuuteen.

(2) Jos kansainvälinen tilanne edellyttää unionin operatiivisia toimia ja jos GNSS:n toiminta voisi vaikuttaa unionin tai sen jäsenvaltioiden turvallisuuteen tai jos GNSS:n toiminta on uhanalainen, neuvoston olisi päätettävä tarvittavista toimenpiteistä.

(3) Neuvosto hyväksyi sen vuoksi päätöksen 2014/496/YUTP ([1]).

(4) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/696 ([2]) perustetaan unionin avaruusohjelma, jäljempänä 'ohjelma', ja Euroopan unionin avaruusohjelmavirasto, jäljempänä 'virasto'. Asetuksen 3 artiklassa säädetään, että ohjelma koostuu viidestä komponentista, jotka ovat maailmanlaajuinen satelliittinavigointijärjestelmä (Galileo), alueellinen satelliittinavigointijärjestelmä (EGNOS), maanhavainnointijärjestelmä (Copernicus), avaruusesineiden valvonta- ja seurantajärjestelmä, jota täydennetään avaruussäätapahtumiin ja maapallon lähelle tuleviin kohteisiin liittyvillä seurantaparametreillä, jäljempänä 'avaruustilannetietoisuus', sekä satelliittiviestintäpalvelu (GOVSATCOM).

(5) Avaruusteknologiasta, -datasta ja -palveluista on tullut välttämätön osa eurooppalaisten jokapäiväistä elämää, ja niillä on keskeisen tärkeä merkitys monien unionin ja sen jäsenvaltioiden strategisten etujen turvaamisessa. Lisäksi avaruuteen liittyvät järjestelmät ja palvelut itsessään ovat mahdollisia turvallisuusuhkien kohteita.

(6) Ohjelman eri komponenttien käyttöönotto, toiminta ja käyttö voi aiheuttaa monenlaisia unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuuteen ja olennaisiin etuihin kohdistuvia mahdollisia uhkia. Sen vuoksi on tarpeen laajentaa päätöksen 2014/496/YUTP soveltamisalaa kattamaan näiden komponenttien yhteydessä perustetut järjestelmät ja

([1]) Neuvoston päätös 2014/496/YUTP, annettu 22 päivänä heinäkuuta 2014, Euroopan unionin turvallisuuteen vaikuttavista eurooppalaisen maailmanlaajuisen satelliittinavigointijärjestelmän käyttöönoton, toiminnan ja käytön näkökohdista sekä yhteisen toiminnan 2004/552/YUTP kumoamisesta (EUVL L 219, 25.7.2014, s. 53).

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/696, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, unionin avaruusohjelman ja Euroopan unionin avaruusohjelmaviraston perustamisesta sekä asetusten (EU) N:o 912/2010, (EU) N:o 1285/2013 ja (EU) N:o 377/2014 ja päätöksen 541/2014/EU kumoamisesta (ks. tämän virallisen lehden sivu 69).

palvelut, jotka asetuksen (EU) 2021/696 107 artiklan 1 kohdan e alakohdassa perustetun komitean turvallisuuskokoonpano on määrittänyt turvallisuuden kannalta arkaluonteisiksi, ja ottaen huomioon erot ohjelman komponenttien välillä, erityisesti ohjelman kannalta merkityksellisiä ilmaisimia, järjestelmiä tai muita valmiuksia koskevien jäsenvaltioiden valtuuksien ja valvonnan osalta.

(7) Päätöksen 2014/496/YUTP täytäntöönpanosta viime vuosina saadut kokemukset ovat olleet opettavaisia. Päätöksen 2014/496/YUTP mukaista operatiivista menettelyä olisi sen vuoksi muutettava.

(8) Viraston taikka ohjelman jonkin komponentin yhteydessä asetuksen (EU) 2021/696 34 artiklan 4 kohdan mukaisesti perustetun järjestelmän tai tarjotun palvelun turvallisuuden seurannasta tarvittaessa vastaavan asiaankuuluvan rakenteen, jäljempänä 'nimetty turvallisuuden seurantarakenne', tai jäsenvaltioiden tai Euroopan komission olisi toimitettava neuvostolle ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, jäljempänä 'korkea edustaja', tietoja ja asiantuntemusta siitä, muodostaako avaruuteen liittyvään järjestelmään tai palveluun liittyvä tapahtuma uhkan unionille, jäsenvaltioille tai avaruuteen liittyville järjestelmille ja palveluille. Myös kolmannet valtiot voivat toimittaa tällaisia tietoja.

(9) Neuvoston, korkean edustajan, viraston, nimetyn turvallisuuden seurantarakenteen ja jäsenvaltioiden roolia olisi selvennettävä operatiivisten vastuiden ketjussa, joka on otettava käyttöön unioniin, jäsenvaltioihin tai mihin tahansa ohjelmaa koskevan asetuksen mukaisesti perustettuihin järjestelmiin ja palveluihin kohdistuvaan uhkaan reagoimiseksi.

(10) Asetuksen (EU) 2021/696 28 artiklassa säädetään, että komissiolla on kokonaisvastuu ohjelman toteuttamisesta, myös turvallisuuden alalla. Tässä päätöksessä olisi määritettävä neuvoston ja korkean edustajan vastuualueet avaruuteen liittyvien järjestelmien ja palvelujen käyttöönotosta, toiminnasta ja käytöstä aiheutuvien uhkien torjumiseksi tai jos kyseiset järjestelmät tai palvelut ovat uhattuina.

(11) Uhkia koskeva viitekehys on tältä osin esitetty järjestelmäkohtaisessa turvavaatimusilmoituksessa, joka sisältää tärkeimmät ohjelman eri komponentteihin kohdistuvat yleiset uhat sekä kunkin järjestelmän turvasuunnitelmat, jotka sisältävät kutakin komponenttia koskevassa turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntämenettelyssä esitetyt turvallisuusriskirekisterit. Kyseinen viitekehys toimii viitekehyksenä sellaisten uhkien yksilöimiseksi, joita käsitellään erityisesti tässä päätöksessä, ja operatiivisten menettelyjen täydentämiseksi tämän päätöksen täytäntöönpanoa varten.

(12) Kiireellisissä tapauksissa päätökset saatetaan joutua tekemään muutaman tunnin kuluessa uhkaa koskevien tietojen vastaanottamisesta. Korkealla edustajalla olisi oltava valtuudet antaa tarpeelliset väliaikaiset ohjeet siinä tapauksessa, että olosuhteet eivät salli sitä, että neuvosto tekee päätöksen uhkan torjumiseksi tai sen lievittämiseksi, että unionin taikka sen yhden tai useamman jäsenvaltion olennaisille eduille koituu vakavaa haittaa, tai jos avaruuteen liittyvät järjestelmät tai palvelut ovat uhattuina. Tällaisissa tilanteissa neuvostolle olisi ilmoitettava asiasta välittömästi, ja sen olisi mahdollisimman pian tarkasteltava uudelleen väliaikaisia ohjeita.

(13) Asetuksen (EU) 2021/696 34 artiklan 5 kohdan b alakohdan mukaisesti viraston olisi oman vastuualueensa puitteissa varmistettava Galileon turvallisuuden valvontakeskuksen (GSMC) toiminta kyseisen artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen vaatimusten sekä tämän päätöksen soveltamisalan puitteissa laadittujen ohjeiden mukaisesti. Viraston toimitusjohtajan olisi asetuksen (EU) 2021/696 79 artiklan 1 kohdan j alakohdan mukaisesti varmistettava, että avaruusohjelmavirasto pystyy GSMC:n operaattorina toimimaan tämän päätöksen nojalla annettujen ohjeiden mukaisesti.

(14) Asiaankuuluvien nimettyjen turvallisuuden seurantarakenteiden olisi toimittava asetuksen (EU) 2021/696 34 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä ala kohdassa tarkoitettujen turvallisuusvaatimusten sekä tämän päätöksen mukaisesti laadittujen ohjeiden mukaisesti.

(15) Lisäksi Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksessä N:o 1104/2011/EU ([3]) vahvistetaan säännöt, joiden mukaan jäsenvaltiot, neuvosto, komissio, Euroopan ulkosuhdehallinto, unionin erillisvirastot, kolmannet valtiot ja kansainväliset järjestöt voivat käyttää Galileo-ohjelman mukaisesti perustetun maailmanlaajuisen satelliittinavigointijärjestelmän tarjoamaa julkisesti säänneltyä palvelua, jäljempänä 'PRS-palvelu'. Päätöksen N:o 1104/2011/EU 6 artiklassa todetaan, että GSMC huolehtii PRS-vastuuviranomaisten, neuvoston ja korkean edustajan sekä valvontakeskusten välisistä toiminnallisista yhteyksistä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Tässä päätöksessä määritetään neuvoston ja korkean edustajan vastuualueet

a) sen torjumiseksi, että unionin avaruusohjelman, jäljempänä 'ohjelma', komponenttien yhteydessä perustettujen järjestelmien ja tarjottujen palvelujen käyttöönotto, toiminta tai käyttö uhkaa unionin tai sen yhden tai useamman jäsenvaltion turvallisuutta, taikka sen lievittämiseksi, että unionin tai sen yhden tai useamman jäsenvaltion olennaisille eduille koituu vakavaa haittaa; tai

b) jos kyseisten järjestelmien toiminta tai palvelujen tarjoaminen on uhattuna.

2. Tämän päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä on kiinnitettävä asianmukaista huomiota ohjelman komponenttien välisiin eroihin, erityisesti ohjelman kannalta merkityksellisiä ilmaisimia, järjestelmiä tai muita valmiuksia koskevien jäsenvaltioiden valtuuksien ja valvonnan osalta.

2 artikla

1. Tällaisessa uhkatilanteessa jäsenvaltiot, komissio, Euroopan unionin avaruusohjelmavirasto, jäljempänä 'virasto', tai asetuksen (EU) 2021/696 34 artiklan 4 kohdan mukaisesti nimetty turvallisuuden seurantarakenne, jäljempänä 'nimetty seurantarakenne', ilmoittavat tapauksen mukaan välittömästi korkealle edustajalle kaikista käytettävissään olevista merkittävinä pitämistään seikoista.

2. Korkea edustaja ilmoittaa välittömästi neuvostolle uhasta ja sen mahdollisesta vaikutuksesta unionin tai sen yhden tai useamman jäsenvaltion turvallisuuteen sekä kyseisten järjestelmien toimintaan taikka palvelujen tarjoamiseen.

3 artikla

1. Neuvosto, joka toimii yksimielisesti korkean edustajan ehdotuksesta, päättää virastolle tai nimetylle turvallisuuden seurantarakenteelle toimitettavista tarpeellisista ohjeista tapauksen mukaan.

2. Virasto tai asianmukainen nimetty turvallisuuden seurantarakenne ja komissio toimittavat korkealle edustajalle lausunnon siitä, mitä todennäköisiä laajempia vaikutuksia niillä ohjeilla, joita korkea edustaja suunnittelee antavansa neuvostolle 1 kohdan nojalla, on ohjelman komponenttien yhteydessä perustettuihin järjestelmiin ja tarjottuihin palveluihin.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun korkean edustajan ehdotuksen on sisällettävä ehdotettuja ohjeita koskeva vaikutuksenarviointi.

4. Poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea (PTK) antaa neuvostolle tarvittaessa lausunnon ehdotetuista ohjeista.

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1104/2011/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, julkisesti säännellyn palvelun käyttöehdoista Galileo-ohjelman mukaisesti perustetussa maailmanlaajuisessa satelliittinavigointijärjestelmässä (EUVL L 287, 4.11.2011, s. 1).

4 artikla

1. Jos tilanteen kiireellisyys edellyttää välittömiä toimia ennen kuin neuvosto on hyväksynyt 3 artiklan 1 kohdan mukaisen päätöksen, korkealla edustajalla on valtuudet antaa virastolle tai asianomaiselle nimetylle turvallisuuden seurantarakenteelle tarpeelliset väliaikaiset ohjeet. Korkea edustaja voi määrätä, että Euroopan ulkosuhdehallinnon pääsihteeri antaa virastolle tai asianomaiselle nimetylle turvallisuuden seurantarakenteelle tällaiset ohjeet korkean edustajan puolesta.

2. Korkea edustaja ilmoittaa välittömästi neuvostolle ja komissiolle 1 kohdan mukaisesti annetuista ohjeista.

3. Neuvosto vahvistaa korkean edustajan väliaikaiset ohjeet taikka muuttaa niitä tai kumoaa ne mahdollisimman pian.

4. Korkea edustaja tarkastelee jatkuvasti uudelleen kyseisiä väliaikaisia ohjeita, muuttaa niitä tarvittaessa tai kumoaa ne, jollei välittömiä toimia enää tarvita. Väliaikaisten ohjeiden voimassaolo päättyy joka tapauksessa neljä viikkoa niiden antamisen jälkeen tai neuvoston 3 kohdan nojalla antamalla päätöksellä.

5 artikla

1. Vuoden kuluessa siitä, kun asetuksen (EU) 2021/696 107 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaisesti perustetun komitean turvallisuuskokoonpano on määrittänyt komission asetuksen (EU) 2021/696 34 artiklan 2 kohdan nojalla ja sen 107 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti suorittaman riski- ja uhka-analyysin perusteella, ovatko ohjelman tietyn komponentin mukaisesti perustettu järjestelmä tai tarjottu palvelu tai molemmat turvallisuuden kannalta arkaluonteisia, korkea edustaja valmistelee tarvittavat operatiiviset menettelyt tämän päätöksen kyseistä järjestelmää tai palvelua tai molempia koskevien säännösten käytännön täytäntöönpanoa varten ja toimittaa ne PTK:n hyväksyttäviksi. Tätä varten korkean edustajan tukena toimivat tarvittaessa jäsenvaltioiden, komission, viraston ja asiaankuuluvan nimetyn turvallisuuden seurantarakenteen asiantuntijat.

2. Asetuksen 1 kohdassa tarkoitetut operatiiviset menettelyt voivat sisältää ennalta määritettyjä ohjeita, joita viraston tai asianomaisen nimetyn turvallisuuden seurantarakenteen on tarvittaessa pantava täytäntöön.

3. Korkea edustaja tarkastelee operatiivisia menettelyjä uudelleen vähintään joka toinen vuosi, erityisesti tämän päätöksen täytäntöönpanosta vuosittain saatuja kokemuksia koskevan tarkasteluprosessin tulosten pohjalta, tai jäsenvaltion pyynnöstä, ja toimittaa ne PTK:n hyväksyttäväksi.

4. Korkea edustaja tiedottaa PTK:lle vähintään kerran vuodessa tämän päätöksen käytännön täytäntöönpanoa varten toteutetuista meneillään olevista toimista.

6 artikla

1. Korkealla edustajalla on unionin taikka unionin ja sen jäsenvaltioiden tekemien kansainvälisten sopimusten, mukaan lukien sopimukset, joissa annetaan pääsy julkisesti säänneltyyn palveluun päätöksen N:o 1104/2011/EU 3 artiklan 5 kohdan nojalla, mukaisesti valtuudet sopia kolmansien valtioiden kanssa hallinnollisista yhteistyöjärjestelyistä tämän päätöksen täytäntöönpanoa varten. Neuvoston on hyväksyttävä tällaiset järjestelyt yksimielisesti.

2. Jos tällaiset järjestelyt edellyttävät pääsyä unionin turvallisuusluokiteltuihin tietoihin, turvallisuusluokiteltujen tietojen julkaiseminen tai vaihto on hyväksyttävä sovellettavien turvallisuussääntöjen mukaisesti.

7 artikla

Neuvosto tarkastelee uudelleen ja tarvittaessa muuttaa tässä päätöksessä vahvistettuja sääntöjä ja menettelyjä kolmen vuoden kuluessa tämän päätöksen voimaantulopäivästä tai jäsenvaltion pyynnöstä.

8 artikla

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet varmistaakseen tämän päätöksen täytäntöönpanon vastuualueillaan muun muassa asetuksen (EU) 2021/696 34 artiklan 6 kohdan a alakohdan mukaisesti. Jäsenvaltioiden on nimettävä tätä varten yksi tai useampi yhteyspiste avustamaan uhkan operatiivisessa hallinnoinnissa. Nämä yhteyspisteet voivat olla luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä.

9 artikla

Kumotaan päätös 2014/496/YUTP.

Päätöksen 2014/496/YUTP mukaisesti Galileo-järjestelmän osalta laadittuja operatiivisia menettelyjä sovelletaan siihen saakka, kunnes ne saatetaan ajan tasalle tämän päätöksen mukaisesti.

10 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan1 päivästä tammikuuta 2021.

Tehty Brysselissä 30 päivänä huhtikuuta 2021.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
A. P. ZACARIAS